

Roze zaterdag In Wijndaelercentrum. 13 oktober 2018

'Nooit meer in de kast'

Dat was de titel van de tentoonstelling over roze ouderen die Hannah van Herk, op verzoek van het Internationaal hom en lesbisch informatiecentrum en archief (IHLIA), had samengesteld. Een tentoonstelling van 14 portretten van ouderen die al heel jong of zelfs pas heel laat uit de kast zijn gekomen. Het zal enige tijd in het centrum blijven; alle portretten gaan over de etages 'zwerfen'. Opdat alle bewoners in de gelegenheid worden gesteld ze te zien en te lezen.

Hannah vertelt gepassioneerd over de door haar geportretteerden. Ze heeft van elk persoon met foto's uit het album van betrokkene een collega gemaakt. Foto's als kind, de ouders erbij, ook zusjes en broertjes, foto's van het werk, de foto van de levenspartner erbij. Met stukjes tekst. En elk collage vertelt een eigen verhaal. Zij heeft niet alle portretten besproken; ze pakte er een paar uit. Het verhaal dat mij het meest is bijgebleven is dat van Jip, nu een man van rond de 70. Zijn collage eindigt met een foto van Jip en zijn man. Die staat uiteraard in zijn huis. Jip blonk uit in sport, zijn moeder, Stien van Leeuwen, was zelf een sportvrouw, 3 keer kampioen discuswerpen en kogelstoten. Zijn vader, die niet met zijn moeder was getrouwd (want hij was al getrouwd) vond hem een watje. Er was een foto van de broer van zijn moeder, oom Joris. Alleen de linkerhelft was er zichtbaar afgeknipt. Jip ontdekte in de nalatenschap van zijn ouders de complete foto van zijn oom Joris, links van hem stond een ander jongeman. Dat bleek Harry, zijn grote liefde. Oom Joris was jong gestorven en de familie heeft deze foto toen uit schaamte gemutileerd. Jip heeft de goede foto van oom Joris en zijn Harry ingelijst en staat op een prominente plaats in het huis van Jip en zijn man. Als eerbetoon, als ... genoegdoening naar deze twee -toen- jonggeliefden.

Het mag toch niet zo zijn dat je je hele leven je leven hebt geleefd zoals je dat wilt, als homo of lesbo, vaak na een intensieve coming out periode. En je moet (of gaat weer) de kast in omdat je in een zorginstelling terecht komt waar ze niets van de roze mens (willen) weten. "Goh, wie is die mevrouw daar in dat mooie lijstje aan de muur"? vraagt een hulpverlener. En jij maar zeggen dat zij je zus is. Om van moeilijke antwoorden af te zijn. Of nog erger: uit angst.

Je bent in de zorginstelling in een afhankelijke positie en je wilt niet dat men je gaat mijden of pesten, omdat je als vrouw je leven hebt gedeeld met een vrouw. En dat zij er nu niet meer is omdat zij eerder is gegaan. Je moet ook op je oude dag kunnen zeggen: die foto daar aan de muur dat is mijn lief, met haar heb ik mijn leven gedeeld.

Kent u ook roze ouderen in dit huis? vraagt Hannah. Ja, wordt geroepen. Er wordt wat gewezen, met een glimlach. Het is eerlijk bedoeld.

Hannah eindigt haar presentatie met de sheet waarop staat: "Wat kan ik er nou aan doen?" Iedereen mag er zijn. Anders is anders en dat betekent niet: minder. Oud worden is niet voor watjes.

In de middag, na de heerlijke roze lunch, werd de luchtige 'noot' verzorgd door Vox Rosa, het Haags Homomannenkoor sinds 1985 en tenor Ed Rosbergen, onder muzikale leiding van Nicolette Heerema en op de piano begeleid door Maciej Kassak.

De dag was goed bezocht door de bewoners. Van wie de meesten er een lange zit voor over hadden. Om 10.00 uur werd de opening van de dag verricht door humanistisch raadvrouw Irene Buijsman, initiator van de dag en om 15.45 uur door Vox Rosa afgesloten. Ik was er met mijn man At er de hele dag bij. Een leuke dag vol emoties. De zorgzaamheid van het personeel en de vrijwilligers viel op.

Ron Stultjens

Den Haag, 15 oktober 2018

Oom Joris (l) met zijn Harry

EXPOSITIE

MEER

NOOIT IN DE KAST!

Levensverhalen van 'roze ouderen' verbeeld

Nooit meer in de kast! geeft een inkijkje in de levens van een tiental oudere homoseksuele vrouwen en mannen. Levens waarin homoseksualiteit een belangrijk maar niet het enige aspect is.